

Mescha mašte / no B. Laudona.

Dramatiska pašafa trijās glesnās.

(Euga atkanta iſrahdiit no Sv. Peterburgas dramatiſkas zensures. Iſrahdes teefības weenigi dabnjamās „Ceatra Literaturas Agenturā — Rīgā“).

Personas:

Pirmiſtrahditaji „Mejā“ Rīgā.
26 XII 06.

Meerwalda	Julija Banga
Raſa	Anna Lepnis
Kliģene	Anna Suwe
Dišchmans	R. Tautm.-Behriņſch
Henriks	Teodors Amtmans
Klawentehws	Karlis Freimans
Klawens	E. Sorfalns

Laudis.

Deforazija: Eeſeja dſili meſchā, Gaujas kraſtos. Paſalnā, ſemē, eerakta dſihwojamā ehka, kas no preeſchās wairat atgahdina kameenu buhdū . . . Welenu ſoli un zelni. Uf daſcheem no teem uſlitti ſoka traufi. Gar mahjinas ſeenu uſ kahtinam uſlittas kalteſchanaſ daſchadas ſeedu un ſtahdu buntites. Da kreifo dibenā, kā lauks, kur wed ſchaura ſahju teſa ſalnos. Ir pawaſars. Koki lehni ſchuschina. Jauka ſaulaina deena. Koku ehmas atſitās pret paſalnu un mahju. Wilku gaudas un putnu dieſſmas dſirdamas.

Eugas darbiba noriſinajas XIX. gaduſimtena otrajā deſmitā.

Pirmā glesna.

(Preeſchfaram pazelotees Raſa maſgā tranfus. Meerwalda ſehſch uſ ſola un ſeen ſahles buntēs. Raſa apgurſt ſtrahdajot.)
(Kluſums).

Meerwalda: leef rofu pahz azim un ſtatas kā Raſa ſtrahdā.)

Spodrati . . . tihrafi . . . tihrafi!

Raug, kihmenos wehl peena krikumi.

Meitin, par zilwefa kreetnibu droſchi

Tihriba leezina.

Raſa: (trauku berſdama.) Eſ peekufuſe.

Meerwalda: (kā ſmaidā.) Ko? Peekufuſe? — Ar ſweedreem waigos

Buhs tewim tawu maifi pelniti!

Tā praweets ſwehts, reiſ wezos laikos,

Bij ſlubdinaj's ſchos wahrduſ ſwarigos. —

Nu ſtrahdā!

Raſa: Lauj mihtā atpuhſtees . . .

Meerwalda: Pehz gruhta darba — ſalda atpuhta.

Pirns, meitin, padari, kas jadara —

Lai eefahkums beſ beigām nepaleef.

Raſa: (eet pee Meerwaldas un rahda tranku.)

Zel ſaki, kad trauts ir ſpodris, tihrs.

Meerwalda: (trauku apſkatot.)

Gar oſām ſaules ſtari laiſtās,

Tif dibens tumſchaks ſchkeet.

Raſa: To berſu —

Tas gaiſchats nepaleef.

Meerwalda: Leez ſaulē kaltet . . .

Tas netihrums buhs ſokā ee-ehdees,

Rā uguns-ehde nedſehſchama paleef.

Raug! pagans, ſars ſahnā atlezees,

Ja kritis, zaurums miſfigs palifſees,

Un atkal trauts buhs nederigs.

Raſa: (Saru apluhfojot un trauku liſdama ſaulē kaltet.)

Stipris!

Wehl tur! war droſchi peenu eefchā ſahriſt.

Meerwalda: Ir ſakahrſch . . . tur zitur trauku nemt . . .

Tur laukā, ſeemā, nomira wezais Andſchs,

Un zits preeſch manis traufus netaiſa.

(Beidſ ſahles ſeet, uſſar banittes un nederigos atliſumus eeneſ meſchā, tad naht tuhlin atpaſal un apſehſchās uſ zita zelma.)

Wezais Andſchs bij kreetns, ſtrahdigs wihrs,

Rei reiſi man wiņſch teiza launu wahrdu.

Rudee, wiņſch mani ſinaja kā labu.

Raſa: (ſpaimi nolikufe.)

Mahm, kā tur gan laukā iſſſtatās?

Meerwalda: Gar wehlaſ redſeſi, gan ſſatifi . . .

Wehl eſi behrns! Wehl mulke, nepraſcha.

Par jaunu ar, tu ruhpes, ſahpes zeeſt.

Scheit paſaulē, kad manis nebuhs wairs,

Tad wareſi tu dſihwi laukā ſahft.

Bet dſirdi, kamehr ween eſ dſihwoſchu,

Dihdſ pehdigo aſins piliti

No lauku gribu tewi paſargat.

Raſa: Tur jabuht pahrat launeem zilwekeem?

Meerwalda: Tee launati kā pekle, elles leeſmas,

Un gudrais ſlehpjās meſcha dſitumos.

Zit gaiſchi ſchkeetās lauku preefi,

Tif ſimtkahrt tumſchakas ſcho preeku ſekas.

Tur wiſu atalgo ar naidu, duſmām.

Tur ſemee ſauz pehz palihga un gaud,

Lai brihwibu teem ſuhta Augſcheene.

Un diſchmani, tee plihē, dſihrēs lihgsimo,

Un netiklība ſlehpjas greſnibā.

Tur lahdās, ſchkend un ſwehrē atreebibu,

Kaut ne par matu labu darijuſchi.

Raſa: Mahm, zit ſchauſmigi tu ſtahſtit proti . . .

Bet laudis, kas pee tewis luhgichus naht,

Tee weenmehz laipnigi un mihlīgi.

Meerwalda: Tee leekuto . . . tee melu kauſā ſweras!

Tee wilki, awju drahnās pee mums tek;

Teem manas palihdſības wajaga —

Tapehz tee glaimi glaimojās.

Bet eefſcheenē, tur niſtums ſlehpjās,

Uu winu aſaras, kas ſcheit raudatas,

Ir nahwes ſahlu pileeni!

Raſa: Ak wai!

Man paleef baiſi, ſirds drebet ſahft,

Jo ſchkitā man, ka lauks tur koſchats daudſ,

Un gaiſma wiſ daudſ gaiſchaki, kā ſcheitan,

Pee mums meſcha beejumos . . . Man litās,

Ka bagatibā, koſchā, greſnā pilt —

Laimibā tur winu dſihwe norit.

Un nu — tu teiz tif ſchauſmigi! Ai mahm —

Man pahreet kahre lauku redſet!

Meerwalda: Nu ſtrahda! Wehl kauſiņſch janoberſch . . .

(Peezelas, nem wilaini un gatamojas uſ eefchānu.)

Eſ eefchu meſchā ſeedus palafit.

Ir pirmais ſeedu laiks . . .

(Eet, pee paſalnes eerauga ſo meſchā.)

War, draiſtata!

Kas kuhnojās tur urgās paſalnē?!

Rā ſeeeweets — wihreets — pehz zilwefa . . .

Eſ lahgā neſarebſu. —

Raſa: Meiteets!

Wezigs — ſchurp lejup kuhnojas!

Mahm, man paleef baiſi, truhitis trihs,

Sirds ſtraujaki ar puſtiet ſahft.

Ta no lauka naht! —

Meerwalda: Bej laika nebaišees!

Sche manā jemē tee neusdrihtstās
Man kahdu launu nodarit.

Raja: Ta nahf!

Mahn, es pagreesišchu muguru,
Es winas launās neusluhkojchu.

Tif knaschi darbu strahdajchu . . . huhu . . .

(Veršch kaušnu, weenmehr muguru pret usnahzejas pagreesuse.)

Meerwalda: Strahdā, strahdā! Mehš tšhakli darba laudis!

Kas uj kalna negrib škreet,
Skatit newar klajumu.

Kas pee darba negrib eet,
Resin dšihwes šaldumu.

Kligene: (usnahf, pa lauka tekū, ar aissaini uj muguras.)

Deewinšch lai nu palihdsj, Meerwaldas maht!

Meerwalda: Palihdsj, i palihdsj, kà nu nepalihdsj . . .

Mehš tšhakli sawu darbu strahdajam
Un darbā Deewa palihgs rodās.

Kligene: (sneeds Meerwaldai aissainiti.)

Lai, lai, atnesu Meerwaldas maht,
Schkingliti galas, pizinu sweesta.

Meerwalda: Ne jau par welti! Nepasihstu tewis . . .

Un laukā, tur nawa dewigu roku.

Gan šahlu kà mafju gribejeet?

Ka, ko ta? Sirgus ehd špahraini?

Waj teleni birstalā bijo —

Waj gotina šlima, ehdojis aunam?

Waj mugura jau atfal pluhdo

Sainneekam, no nuifšas wagara kofeem?

Kligene: Meerwaldas maht, wisi tee weseli . . .

Meerwalda: Nu kà? Waj leetuwens naktis jahj?

Waj pelekā seewa apfahrte flejo? —

Kligene: Pelekā, leelā, bahli pelekā

Katru pusnakti pee loga spoko . . .

Meerwalda: J, i, nahwe! — Kutulus nenemjchu;

Schomaht, newaru tew palihdsjet.

Newaru dšihwibu fargat pret nahwi,

Newaru sobenu atnemi nahwei . . .

Pret pelekās newaid pašaulē jahju; —

Ir jamirši, littenā lehnuns, lai mirši . . .

Kutulu nenemjchu.

Kligene: Wehl šche wehrdinšch —

Meerwalda: Nenemjchu, schomaht.

Kligene: Li tawu postu, nebalto deemu!

Balihdsjat, Meerwaldas maht, palihdsjat —

Sinu es sinu lai, tu to wari gan,

Tewim patlauja labeē gari.

Meerwalda: Labeē gari . . . dšeguse, balodis —

Sila raibais dšenis, kupaiste tšchapste . . .

Tiziba patlauja, šwehtibu nešs.

Bet nu ko? kas tad? Waj kahds šlimo?

Kligene: Behrninšch . . . manas meitas pirmšimtais.

Kruhtinas zilajās, raustās wehderinšch . . .

Meerwalda: Reprasišchu kaiti;

Masš mans padoms, neezigs mans palihgs,

Ja ir redseta pelekā seewa.

Pret deewibām nespehju zeltees . . .

Zuhtos wahja, tahrpinam lihdsiga . . .

Bet pār zilwekeem, pār teem leela topu! —

Tatšchu schomaht, šahlites došchu,

Ja tās palihdsj, labi ir, — ja ne:

Luhdsjat, lai no Augšcheenes palihgs nahf!

Sahp no pirmšimtai šchfiretees, jahp . . .

Sinu ar, schomaht, sinu ar, kà jahp.

Bija man pirmšimtais, dehlinsch mihligns,

Bija man no wina jašchiras.

(Slauka afaras.)

Kligene: Romira.

Meerwalda: Romira . . . preešch manis . . . ne preešch
jita . . .

Bet schomaht, pagaidi azumirkli,
Sahlites atnesišchu. (No-eet buhdā.)

Kligene: (bailigi, glaimojas pee Kafas.)

Lai pašfatas,

Kas par nadšigu meitenu!

Raja: (nedroscha, strahdā un neusluhko winas.)

Kligene: Waj bej walodas, tad runā jele . . .

Raja: (ahtri.) Ko tu gribi?

Kligene: Zif tu štarba, lai nu lai . . .

(Grib Kafas glandit.)

Raja: (ar kaušnu atgainadamās.)

Reaišskar mani! Reaišskar mani!

Kleegjchu! Sautšchu pehz manas mahmas . . .

Tu wilka mahte awju drahnās!

Sinu, pašihstu tewi no lauka,

Laumuna perekli, nebaltā deena!

Reaišskar mani!

(Pazet kaušnu un redsedama, ka Kligene bihtās, eefahf to jokot.)

Kligene: Lai nu pašfat weens — —

Raja: Diwi, trihs, peezi — wisi tahdi ešat!

Kligene: Kemuldi neekus?

Raja: Diwi, trihs, peezi — — —

Kligene: (uf reij nahwigās bailēs.)

Waj tu mani apbur?! Deews, tehws, dehlis —

Meitin mihlā, waj tewim launa biju . . .

Sche tew grašis . . .

Raja: Negribu tawa grašcha.

Launa tawa nauda, kahda tu pate,

Bur, bur, bur — laukā šper — wezeni trand — —

Meerwalda: (pabahsch galwu no buhdas.)

Schomaht, panahz drušku eeshchupšē!

Panahz! . . . Meitin, strahdā, strahdā, strahdā! (Prom.)

Kligene: (no-eedama buhdā.)

Lai nu lai, ee-eeschu . . . Paškatees ween . . .

Raja: Diwi, trihs, tšchetri — bur, bur, bur, — laukā šper — —

Kligene: (ahtri buhdā nosuhd.)

Raja: Nu wareschu atdušu bandit,

Slaistitees šahlites šiltajos staros!

At tu baltu deeninu! Silta ir gajma,

Wehl šiltati šaules stari!

(Nogulas šahlē, tur šahlite spihd.)

Zif mihlita šche mana gulas weeta.

(Kalina.) Šahlites stari — dimantos laistās — —

Spihgulo, wij pahz jemu jemēm . . .

Meschā — laukā, meshā — laukā . . .

(Runā.) Laukā? Laukā? Tur neleeschi laudis! —

Waj tur ar mihl-šahlite spihd?!

Spihd! spihd! ipihd! — Tur gajchati stari,

Bet tumšchaka ehna — daudš tumšchaka. — —

(Sehni, domigi.) Ko mahma tur stahsta, waj tizet waru?

Waj teeschi laukā tahds laununs mihl . . .

Dširdeju reij meshā mallas zirtejus,

Par lauka dšihwi špreešcham, tehrejeam.

Tur ejot grešnas pilis, lepnas šahlēs — —

Par tahdām mahma stahsta pašfatas. —

Tur kotles un wijoles tranšchkinot,

Deja un lihgfma wišās malās . . .

(Ir preehlušes un greechās weefüll. Utšleenās pret klinti. Klu-
fums. Tad drušmi, sahpiigi.)

Sche tif wilka mahtes sehrišās gaudas,

Un ragaina breešcha dahrdošchās auras . . .

Reg te lihgfnumms . . . tif klufums un bašs.

Mufšis . . . aufšis un sehšs . . . drušma ir gaita! —

Laukā tīf reisi wehletos kluht,
Kedset, dsirdet, wišu pate štatit . . .
Pag, pag, pag! Mišeešchu . . . eešchu — eešchu!
Uškahpšchu augstajā kalnā,
Uškahpšchu šnuidras preedeš galā . . .
Kedješchu lauku notahlēm jau!
(Mhtri prom pa flintim meščā.)

(Turpmak beigas.)

Mescha mahte / no W. Laudona.

Dramatiska pasaka trijās glefnās.

Klawens: (peh3 brihtina, no zitas pušes. Winsch gluschi aistufis, failām kahjām, saploftā freklinā un biškāts.)

Neveena dšihwa radijuma šheit . . .

Un mans tehws . . . mans nabaga tehws! Mans . . .
(Ušarās; eet pee buhdinas durwim.)

Meerwaldas maht! Pee tewis nahk Klawens!

Meerwaldas maht! — Waj neweena zilweka!

Meerwaldā: (išnahk no buhdas, winai šeko Kligene ar sahtu paninu rofā.)

Wesels, Klawen! — Waj mana debešs, Klawen!

No kureenes? Kahds tu nopluzis, šatreektis!

No kureenes nah3? Šahsti manu dešlin . . .

Klawens: Ai mihtā, labā Meerwaldas maht!

Saudšē, jargā tu mani, es luhdsjos . . . (uš zeļeem pee winas.)

Dišchee mani wajā . . .

Meerwaldā: (dušmās.) Dišchee wajā!

Ah, šchee neswehri, wehl arweenu

Tumšiba nesuhd — nesuhd winu wara!

Wehl arweenu nezauht rihta gaišma,

Kenahk wehtraine negehtus šatreekt.

Klawens: Un par neeku tee tehwu šafita.

Bij wagaram taišnibu azis teizis,

Un dišchmana preekšā darjīs tapat.

Meerwaldā: Kur ir tehws?

Klawens: (peejetās.) Meschmalē šahpēs gungst.

Kungu rihkštes wareni graišijušas.

Meerwaldā: Debešs! Debešs! Kad tumšiba judis!

Klawens: Meerwaldas maht, ušnemi mani,

Nedšen mani projām i3 šchi mešcha,

Šche tik kluju; dro chs un laimig3 juhtos!

Wini lahd, ņuejās, ņueem rihda mani:

Kahds jau tehws, dehl3 naw labaks!

Kligene: (Kura jau agrak gribejuše ar Meerwaldu runat, bet bailēs naw eedroščinajusēs, tagad loti mihtli.)

Meerwaldas maht!

Meerwaldā: Es tew šaku šchomaht, efi be3 ruhpeim . . .

Kligene: Paldees, pa.dees . . . ņinaju, ņinaju . . .

Lai nu weens — — tew tahda laba firds,

Weenmehr palihdšigu rotu ņeedšī,

Wajateem, zeetejeem, šlimeem, gruhtdeeneem.

Meerwaldā: Kas to atšihst! Klawen, efi meerigs,

Palikšī šche, lihdi3 wajat rimšeēs . . .

(uš Kligeni.)

Par raganu juhs wišī mani ņauzat;

Par burweni tur mani laukā šchkend!

Ar welna špehtu es dšeedinot.

Kligene: Lai kautini i3rumajas, lai . . .

Meerwaldā: Man ari nešahp . . . nešahp šchomaht . . .

Ka wini mani ņau3 par raganu.

Lai par mani wini noluhdi3,

Lai noluhdi3, tik newajaga aišmiršt:

Jo lahzi lahd, jo tas tuhkst un barojās.

Kligene: Nufa, ko wišas noluhgšchanas war,

Juhs launa nedarat neweenam.

Katram ņaws darbs, ņaws amats katram.

Zi3 ne-efat no posta glahbušchi.

Tew wara leela, i dišchee bihštās,

To newar leegt . . . Bet nu man jaeet — —

Tā tad trihs rei3 eedot?

Meerwaldā: Weenrei3 rihtā —

Weenrei3 ap launagu un wakarū,

Re wairak kā trejdewinūs pileenus.

Tad: trihs rei3es pereet wi3botnēs,

Trihs rei3es pereet pamahšās,

Un buldurjahnus kreetni ņawahrat . . .

Un behrnu labi garos ņutinat.

Ja nepalihdi3, ko e3mu dewuše,

Un pamahzibas wišas nederās,

Tad zitdeen atkal danahkt warat,

Tad apraudšijchu zitas ņahles!

Kligene: Paldees, paldees, Meerwaldas maht!

Ai3uhtijchu wehl maišinu ņihdena —

Šchkehli zuhtaini3cha pakatinas . . .

Treknis tahds . . . Wehl no rudens glabajās.

Ar Deewu nu! Kaut tikai ņahles deretu.

Meerwaldā: Derēs, derēs . . . nederēs tās, derēs otras . . .

Mešchs, lauks un plawas, pilnas seedu,

Tikai ņinat wajaga . . . i, i, i . . .

Re walti ņprantšcheem draugojos.

Kligene: Par launu nenemat, Meerwaldas maht,

Lai laudis parumā . . . Lai kašās

Kam ahda nees! Kam mehle di3schajās!

Meerwaldā: Es zeešchu kluju, mihtā šchomaht,

Kaut ari da3schahrt firds waj pušchi plihst —

Tee laukā tur, tee domā maldigi:

Ar welna špehtu es strahdajot.

Mulki! mulki! Tee neneeka nešina. —

Kaut mani ņau3 par welna kalponi,

Es ņawu Deewu tomehr peeluhdi3!

Kligene: Es ņinn, Meerwaldas maht . . . Ar Deewu!

(Steidšigi ai3eet.)

Meerwaldā: Waj dehlin wehroji, kā wezene,

Kunga wahrdu peeminot, i3struhtās?

Klawens: Tā wini bihštās . . . un jabihštās . . .

Ai, mahte Meerwaldā, kaut ņinatu,

Kā tagad klahjās ahrpušē.

Meerwaldā: (nošehšās.) Paštahsti!

Klawens: Es nešinu kur, es nešinu kas . . .

Dširdeju tik muišchlandis rumajam.

Bij šchāpers, dahršneeks Peetšchs un wagare,

Un Zimbudu Zahnis, tas gudreneeks.

Wini runaja par ko leelu, augstu,

Par kahdu špehtu, jaunu rihta gaišmu . . .

Tur tautas widū, ne' kur, weens godā zelts,

Kā kreetus wihrs ar kreetna wihra firdi.

Par muhšu tautu, gruhti apšpeesto,

Kā tehws ar mihtu prahtu gahdat gribot . . .

Mums baltas deenas dot . . .

Meerwaldā: Waj teesa, teesa, ko dehlin ņahsti,

Tad beidsot rei3 mans ņapnis i3došeēs,

Ko ņapnoju —

Klawens: — — tu ņapni — — —

Meerwaldā: — — ņapnoju!

Tas bij preekšch aštonpadešmit gadeem,

Kad šchint le3ā pirmo ņoli špehru.

Gan firds wehl drahma, noštunniše bij . . .

Tad tomehr preekos ņnehjos, gawileju,

Es biju brihwa, brihwa palaišta.
 Neweens pār mani bij wairš kungs,
 Neweens man darit launu drihšteja!
 Echo brihwibu zaur darbu guhstu guwu —
 Bet kas man wehlat angkus nesa . . .
 Es weena pate, beš kahda aifsarga,
 Ar mašu behrman uš rokas,
 Schai dšilā meščā iahrwadiju nakti . . .
 Un pirmā nakti tad es jāpuuju,
 Tur sem ta koka šalbi ņausdama:
 Schi eeleja bij kuplai druwai lihššiga —
 Un kupla druwa labu paregē.
 Un pakalnē bij šlāista mahjina,
 Tās preeščā jārtu sību ņketinaju —
 Un sīhšs ir diščans dšihwes zehšč.
 Bet jārtā krašja sīhmē ušwaru! —
 Tad debejš krašjōjās tif jarkani — —
 Kā kahwi, tautas teitu diščee milšč
 Uš uguniga širga jahdeletu! —
 Un taunee behga no ņchis gaismas waras,
 Kamehr mehs jemes arajini
 Schai gaismai rokas pretim ņneedšam gawilēs . . .
 Un ņkanas pluhda, dšeešmas lihgoja,
 Un ņelta kofles korōš trintšchkeja:
 Jums jaunās, baltaš deenas nahš!
 Un gaismas ņtari apgaismot muhs ņakta;
 Selpwiku leetus no debesim lija,
 Un zilweku bari gawilēs ņauza:
 — — Saule! Saule! Saule . . .!
 Tad pamodos un deena auja!

Klawens: Jit jauks ņchis ņapnis, Meerwaldas maht!
 Bet waj tizi, ka reiš tas išdošees . . .

Meerwalda: Nahšs ņpehšs! Es simu, drihš tas nahšs!
 Par ko stahštiju — mana dšihwes laine —
 Tas nahšs! Ak širdš, gawilē, gawilē!
 Drihš beigšees wehrgu laiti, ašins kahšas,
 Mehš zilweki tad buhšim zilweki!

Klawens: Kahšs preešs no tawām azim lašams?

Meerwalda: Un ari mehš, mans mihtlais, dahrgais behrns,
 Ne wajati, bet brihwi, drošchi buhšim,
 Un laukā eet mehš warešim
 Beš kungu kahreem, kaisleem ņstateem.
 Širdš gawilē! ņmej, dej uš preežajees . . .
 Ku šodiba pār wineem dišcheem nahšs!

Klawens: Jēl meerinees, mihtlā Meerwaldas maht.
 Wehl wiš pa wežam — es taures dširdu!
 (Medneeku taures jau drušku agrak atškan meščā.)
 Tee meklē mani guhsti wajato . . .
 Ak maht, jēl ļaudšī mani, ņargā!
 Kur pašlehpšchos? To mišju bars . . .
 Kur pašlehpšchos?

Meerwalda: Beš bailēm, eš droščs,
 Scheit tew neneeka nešpehšs wini darit!
 Eš namā kaitejees.
 (Atkal taures ņkanas meščā.)
 Wini nahš!

Raša: (ušfreem, pagalam nošafuse un beš elpas.)
 Maht, ai, maht!
 (Mokriht pee winas žetos un pašlehpj feju winas drahnās.)

Meerwalda: (ruhšes, šibailēs.)
 Behrns, mihtlais behrns, kas ir?
 No kam tu behdšī? Kam tawas mečas trihš?
 Kam taunees giłmi šlehpšdama? Kunā!

Raša: Es lauku redšet wehlejos.

Meerwalda: Ak behrns!
 Waj redšēji tu to . . . waj breešmas draud?
 Jēl stahšī, kas ir notizis?

Raša: (atjehdamās.)
 Lihšš augšto kalnu, meščā malā gahju,
 Par waru lauku redšet tiščoju.
 Tur šilā debejš wišur atšpīhdeja,
 Kur jemes lenta zaur mešču ložijās
 Kā tichuhšta purwa zini gosotees.
 Tur kraujās, plawās, puķes seedeja —
 Un flehpeem gribeju tās ļapluhkt!
 Te išdširdeju širgu peešču trošni —
 Sunus rejam un taures atškanam.
 Man bailes ņagrahba, es trihšēju,
 Kad jahmeekš stalts, luhkt, mani redšēja . . .
 Winšč manim tuwojās . . . es jahku behgt
 Pa krahmeem, kalneem, lejām, grawām,
 Beš miteščanās uš preešču dewos!
 Bet jahmeekš weenmehr pakat dšinās, treeža, —
 Lihšš es purwā, ņuhnu zini pašlehpšos,
 Un winšč man garam pašleħja kā wehšč —
 Es nešinu — waj ņchaurā ļašdu aišā
 Winšč pahrdroščibā kaflu nelauša.

Meerwalda: Wai, wai, nu pawerees tu zilweks,
 Kur tu gan projam nemaldees . . . Ak wai!
 Bet teiz, kahšs išstatijās jahmeekš!

Raša: Tif ļoti ņtaišts, un zehšs un waronigs,
 Un teitu karalim tif lihššinams.

Meerwalda: Meitin, wini tewi redšējušchi!
 Ak poštš! Kur lai tewi glabaju?
 Kā lai tewi ņargaju no breešmām!
 Schee dišchee wiłri nawa labi. —
 Tew' brihšdinu: no wineem ņargajees!
 Waj dširdi: ņargajees!

Raša: Es ņargajchos!
 (Taurus turpat klahtu atškan. Sunu reeščana. Širgu ņweegščana.
 Laušču balšs.)

Raša: Mahn! Man tif bailes . . .
 Wis lauks ņchkeet ņchurpu atnahzīs.

Meerwalda: Ešat!
 Ešat namā un kluju zeeščat!
 Wini nahš! Wini nahš!
 (Klawens, Raša, prom buhdā.)

Meerwalda: (weena.) Bežs aštonpadešmit gadeem reiši,
 Ku augiti weeši mani apzeemo.
 Kahšs buhš gan wimu mehļejums?! . . . Širdš puft . . .
 Ko ņazis winšč? Waj mani pašiš wehl?
 Debejš ņpehžigā, ešī tu mans ņargs!

Dišchmans: (wehl meščā, tad ušnahkt beš žēla iš krahmu bešumeem.
 Rokā masa pahtaga.)

Scheit gribu atpuhštees! —
 (Runā meščā.) Un ari juhs tur pakalnē atdušat.
 Man patihkt ņcheitan ņlahpes dšeset.
 (Pawadoni, kas ari redšami, tagad prom.)
 Kahšs ņiltums! Saule pahrak dedšina. —
 Waj ņche neweena naw, kas malku ņneedš?

Meerwalda: (nahkt uš preešču.) Ešat ņwežināti!

Dišchmans: (kā pahrtēigts.) Ah! Wešeli!
 Pateeši, azis manis nemalda . . .
 Tu ešī ta — jēb tikai tawa ehna?!

Meerwalda: Es ešmu ta . . . ja gan . . .

Dišchmans: Meerwaldina!
 Un tā mehš atkal reiši redšamees,
 Bežs daudšēem, daudšēem gareem gadeem . . .
 Jit pahrwehrtuščees mehš abi ešam,
 Ir jūdšis ļaunibas ņtaištums.

Meerwalda: Ir judis.

Un sidrabotas stihgas greino matūs,
Un gihmis manim jahpu grumbās wilfts.

Dijchmans: Man ar, man ar. (Zosefshās uf zelma.)
Kā klahjās mešča-mahtei?

Meerwalda: Augstiba, labi! — — —
Bet jums? — Behz winas breejnu nafts —
Es jaku: breejnu nafts, augstiba.
Preefšch manis ta bija breejnu nafts.

Dijchmans: Lai paleef aismirstas wezās atminās,
Kas darits, naw wairs glahbjams, nedarams.

Meerwalda: Kā solijumu aismirstat ko dewat,
Tāpat warbuht tik schodeen atminā
Jums atgahdina darito.

Dijchmans: Waldin!
Lauj meerā klufet pagahntes dšihwei,
Daudj klastak ruhpi mums tagadne.

Meerwalda: Ja gan . . .
Tu biji nešcheligis! Tu firdis lausi,
Lai tik pee mehrta nokluhtu.

Dijchmans: Tew teesa . . . es biju nešcheligis . . . ja, ja! —
Bet listens to no manis prasija,
Lai firdis jaminu — Deewu jahkaju!
Weegsprahhtigs studios es toreij biju,
Man wijs jau draudeja drupās křist.
Te radās glahbinšch — testaments, weenigais:
Ja pirmšimtais mums puifits rodās,
Tad bagatibu waram eemantot . . .
Ja meitene . . . Tad wisam bija bojā eet.
Tad nahza deena nebaltā!
Zif jahpu, ruhpu ta man ustrahwa,
Tew dšima puifitis . . . mums meitene.

Meerwalda: Puijenits no juhju brahla, godiba.
Un man bij iſleet behrna ašinīs
Tawa behrna ašinīs . . . To dariju.

Dijchmans: Meerwalda! Meerwalda! Tu nokawi —

Meerwalda: Ne, es mešča sem koka noliku,
Kur wilku mahte rada gahrdumu.

Dijchmans: Bagalam! Bagalam! — Nekretnā!
Tu manim gribi uoseegumu pahrmest,
Kur pate esi jodu pelniuse.
Zel jadruhpi un kaunees manā preefšchā . . .
Tu manu behrnu nokahwuse!

Meerwalda: Tā gan. Ta bija tawa pawehle!

Dijchmans: Mans behrns . . . Ak tu! Sleptawu mahte!

Meerwalda: Kam tā kleeđs? Scheit naw neweens, kas dšird . . .
Es ejmu weena pate, kaut waldneeze . . .
Un tawi laudis, waj tee tew jabihštās,
Kas tewim atli sina paklausit.
Ja pelniuse, teiz weenu wahrdu,
Ar jobeem tee mani saplošis.
Zel pawehli, tu esi radis tā,
Taisnibu ar netaisnibu atmakřat.
Tu beřfirdi, tu; kaut es sleptawa —
Es katram tawam sunu puifim — — —

Dijchmans: Par dands, par dands tu drihftees teitt!
Zeet klusu! Zeb tewi projam dšihšchu,
Ar jawu sunu baru aistrentšchu.

Meerwalda: To newari! Schē es waldneeze!
Raug, zif tahlu tawas azis frau'u redj,
Tik tahlu mana wara sneedjās.

Dijchmans: Tew nepeeder neahda wara,
Tu mans wehrģs — mans kalps, mans lops —

Meerwalda: Nahdi wahrbi!

Dijchmans: Un par tawu ašin darbu, dahrgā,
Wehl schodeen tewim algu liřschu makřat!

Uj muiřchu prom . . . tur gaida pahhtagas.

Meerwalda: Neaismirsti, kaut ar leelřkungs eři . . .

Waj atzerees preefšch astonpadesmit gadeem,
Waj tu wehl atzerees, ko manim teizi,
Ko manim sweřti apsoliji?!

„Waldin“, tu řaziji, „par darbu řcho
No manis algu wari iřluhgtees“.

Un ko es luhđsu? Tikai brihwibu,
Un mešča dšilumos semes stuhriti.

To tu man dewi . . . dewi man!

Un tagad jau tu atfal atnemi gribi . . .

Waj tā gan dara goda wihrs? — Atbildi!

Tu klusi! Tad sini, paklausijchu es,

Ja eestati par pašaul's taisnibu,
Ka man no řcheēenes buhs projam dotees.

Saki, waj gribi gan wehl tikai reifi,

Lai atgreeschos tur lautā atpakal . . .

Toreij es biju tawa wehrđsene;

Bet tagad — tagad tu drebefi

Un manā preefšchā trihģeři — tu — —

Dijchmans: Lai paleef wijs, kas bijis, kas ar buhs —

Tik wehl reif man tu atbildi:

Es neižu par manas meitas nahwi.

Tik launa newareji buht, ne, ne, ne . . .!

Meerwalda: Ja es špokeem, gareem tizetu,

Ja tizetu es Mešča-mahtes warai,

Tad man ir jafaka: ka wakaros

Schē allasch manā nowadā řkraida

Kahđs meitens, řawai mahtei lihđřigs . . .

Lihđřigs pils řkaistai leelkundsei,

Bet tee tik špoki, tikai špoki.

Dijchmans: Es zereju, ka behrns pee tewis aug!

Meerwalda: Kā to drihřřtetu . . . kā to waretu!

Tu soliji man šimtu zirteenu,

Ja weenu wahrdu no tam runaschot . . .

Tu draudeji mani šlodřit pagabā

Un badā mehrdet, kluschos špaidit,

Ja neklausitu tawām pawehlēm.

Waj drihřřteju to dšihwu pameřt!

Saki pats. — Un mans dehřs, mans — —

Ar mahtes teefibām nu prasu?

Dijchmans: Es nenoleedřu tawas teefibas.

Bet wihrs ir pašaules waldineeks,

Un tehvam řeko dehřs.

Meerwalda: Warena!

Uj tehwa teefibām tu atřauzees . . .

Zuhs dijchmani, waj zuhs ar sineet,

Zif daudj rit juhju ašin mufřu tautā.

Rařa: (ahtri no nama.) Mahm, uguns iřdřiřa pawardā!

Naw wairs ne dširřtelite ronama.

Meerwalda: Ko řati? Uguns iřdřiřuse —

Ej ko — nemuldi nu neektis — ei!

Rařa: Iřdřiřuse — Es no jauna eedegřchu!

(Ahtri namā prom.)

Meerwalda: Waj dširđeři? Uguns iřdřiřuse —

Kas dedřa manā nama kure!

Dedřa . . . Neiřdřiřa astonpadřmit gadus . . .

Ej projam un nenahz wairs nekad!

Raug, raug, kā řahle kalřt sem tawām kařjām,

Ej projam tu no manas semes.

Dijchmans: Meerwalda, tu mani padřen?! Meerwalda!

Meerwalda: Tu apgahniřis manu řwehiumu,

Tu ko labaku wairs nepelni!

Ej, es biřstos no jaunās nelaimes.

Schi leesma bija mana dīshwiba! —
 Kadeht tu schurpu nahzi? Kadeht?
 Dīschmans: Kas bij schi meitene?
 Meerwalda: Mana meita.
 Dīschmans: Runā taišnibu, man schkeet, tu melo!
 Meerwalda: Schi meitene, mans behrns, to tizi . . .
 Kas man sche meščā peedsima,
 Behz gada, no winas breešmu deenas,
 Kur projam manu dehlu nehmi.
 Dīschmans: Runā taišnibu — naw teeja.
 Meerwalda: Kam melot . . .
 Kaug tur, tur iraid winas tehwa kaps,
 Baj redši kustu — tur šalbi dušs.
 Tu meščā-sagli Krišču pašini . . .
 Es šafu sagli, tas tewim labak tiht.
 Schis kreetnais wihrs, no tewis wajats,
 Weenigais, kas manā walsi waldijis,
 Uj wišeem laiteem mahjas weetu radis.
 To eenihdi, jo winšč bij goda wihrs.
 Winšč nezehla to meitu šeewas šahrtā,
 No tu bij wainojis, ko apsmehš . . .
 Trihššints zirteenu tu winam nospreedi —
 Baj to šahds špehjigs turet, šahpes zeešt?!
 Winšč meščā behga, par sagli palifa,
 Par sagli, kas putnu šehra baribai.
 Dīschmans: Tu eši noseedsneeku pašlehpūše.
 Meerwalda: To dariju — es winu usnehmu.
 Tu noseedsneeks! — Winšč bija newainigs . . .
 To debejs šina! To debejs pajwehrēs,
 Ka winā šoda-deenā buhs jadod
 Bee Leelā-trona atbilde par darbeem,
 No katris dšinis šhini pašaulē.
 Un tā ka winu newareji mišlet,
 Šel ništī ari wina — manu behrnu!
 Dīschmans: Es negribu aiššahrt tawu brihwibu.
 Bet par šcho meiteni tew nawa teesibas.
 Es nospreedischu winas nahšotni!
 Wehl riht —
 Meerwalda: (šanendamās.) A! Par walti plehšona!
 Par walti! Eš vrojam!
 Dīschmans: Sawu mehli, wezen, šawalbi!
 Meerwalda: Eš un nenomihdi manus šahdus.
 (Ar nuhju šit winam pa šahjam.)
 Dīschmans: Sawaldees! To tewim nepeedošču!
 Wehl riht tu man winu wediši.
 Meerwalda: Bej šwara šcheit ir tawas pawehles.
 Scheit pawehlneeze es, es Meerwalda . . .
 Scheit dīschmani ir šwešči laudis.
 Kā pekli melnu, wehl daudš melnaku
 Es tawu dwehšeli atflahšču
 Tur laukā, tawu laušču preeššā.
 Bej lihdszetibas tawa širds . . .
 Eš un šprahgsti šawos netihrumos,
 Man atšahj meeru, manu teeju . . .
 Es esmu dšehliga un nahwiga
 Kā nahrsta iščuhšta — trona šarale!
 Dīschmans: Runā, lihds tawa mehle truhdet šah,
 Es tewis nebištōš, es nebištōš!
 Tik teescham tā es leelšungs šauzōš —
 Šcho meišču riht wehl muiščā wediši . . .
 Meerwalda: Kēkad, tu bešširdi! Tur laukā, tur,
 Kur aklā padewibā tawi laudis
 Šew pašcheem zilpas šaklā šar',
 Tur wari dīšhot, leelmanibā šrafot,
 Bet šche ir mana pawehle un wahrdš. — —

Nahks jelta laiks, nahks baltas deenas,
Kur ari mehs reij sifli pazelfim,
Un drupās gahsifim juhs šwešneekus!
Tad pirmee buhšim mehs — juhs pēhdejee,
Dijchmans: Tu besprahte, kur šchahdu walodu?
Zeet klusu!

Meerwalda: Tew bailes jau!
Bet mani wahrdi ahtraf klusu nebuhs,
Lihdi juhu afins pret jums pašcheem zeliees!
Lihdi balšis šauks: jums šodiba!

Dijchmans: Šchi runa tewim maksās labu algu,
Es tewim mehli israušču!

Meerwalda: Kauj, rauj!
Ja gribi, škalbi mani gabalos.
Bet manas afins brehks: atreebibu! —
Es nebihstos, širds manim tihra,
Es labaf lihdi ar šawu behrnu nahwejos,
Ne wehl reij dširdu wahrdu: špihdjmane!
(Taurus atškan meščā.)
Ej, tur tewi šauz!

Dijchmans: Nihitu —

Meerwalda: Nemuhšcham!

Dijchmans: (dušmās). To redset gribu, to redset gribu!
(Grib eet pa šchju-tekū.)

Meerwalda: (šahjās zelā.) Ej, ej . . . par šehtu pahri nahzi,
Šcho zelu štaigā ari atpakaf,
Un nepeegahni manu šchju tafu
Pār kuru tikai baltas šchjas eet.

Dijchmans: Nihitu — —
Tu augšprahtigā welna šalpone —
Tewi nebihstos . . . Tu šchuhštas galwa!
(Nifeet kur nahzis.)

Meerwalda: (Ar ušwaretajas škatu noluhšojās winam pakaf. Tad
tā atmoštās, laišch rokām flihdet, atkriht uš zelma un eesahf ran-
dat, šahpēs un išfamifumā.)

Ro darit buhs? Waj noslehpumu atšlaht?
Ne, ne, tee manim atnems manu preeku,
Un weena tad eš pališchu . . . Refad!

Naša: (iš nama, lihšma.) Mahm, uguns atkal deg!
(Ceranga. Ša mahma rand.)

Mahmin, kas tewim?
Waj šweščais wihrs tew šaunu darija?!

Meerwalda: (behrnu šawās rokās špeesdama, šlaht wišpdama, it tā
šahds gribetu to winai atnemt)

Manu meitin! Manu weenigu preeku!

Naša: (peeglašdamās.) Mahmin! (Škubštās.)

Klawens: (nama durwis, gawilēs.)

Uguns deg! uguns deg!

(Pirmās glešnas beigās.)

Mescha mahte / no W. Laudona.

Dramatiska pasaka trijās glesnās.

Otrā glesna.

(Noteek turpat, daščas deenas wehlač. Ir pret wafaru. Skaidrs laifs. Mesča walda dšilšč klusums.)

Henriks (gul pee-kalnā, pahrklahts ar kahdu raibu fegu.)

Meerwalda (stahw pee wina uš nuhjas atšpeedufēs un lihdsžeeetigi un ar mihleštibu rangās uš guletaju.) Klawenteħwš (sehšč uš zelma un pin kurwi). Klawens (greesch kludšinas jeb faknes un fneedš tehwan).

Klawenteħwš: Zit ruhpiġa tu par jauno fungu.

Meerwalda: Ir bijis wahrigs friteens nolejā,

Tif laime, ka lozekli naw lausti...

Tau deena zeturtā, fopšč nejamana.

Klawens: Un klauschinat peħz wina nei fahds naht.

Meerwalda: Bij meščhargš wafar šchurpu nahzis,

Waj ne-eshmot redsejušchi jauno fungu, —

No winas deenas medibām tas klišdis...

Me, es atteizu... Jo tahds, kā tagad winiš,

Tas naw uš mahju pahrwedamš.

Klawenteħwš: Teeja —

Pa mešcha-zetu grumbu grumbaino

Tam buhtu jamokās un šahpes jazeesch,

Kas winam faitet loti waretu.

Meerwalda: Tā manas deenas ašrit alajchin

Wahrgutus un šlimos apkopjot.

Klawenteħwš: Meerwaldas maht, kas tewi nesina,

Kas apšehpt tawu augštirdibu špeħj,

Kas noleegt tawu lihdsžeeetibu war.

Tu muħšu leelā labdare — jeb fahda

Naw zeetejeem tif mihka bijuše,

Waj kroplis, šlimš, waj ubagš noneewats,

Waj fungu wajats — tas tawš draugs,

Tas weenmehr patweršmi šchē atrod.

Meerwalda: (runataju maš eewehrojuše.)

Tam fruhšis weeglač elpa zilajās

Un waigos magit šahrtums rodās.

Warbuht tas modis... ak fahda laime!

Klušu! klušu, winišch pawer azis...

Henriks: (wahji.) Man šlahpš!

Meerwalda: Uħdeni, šchurp šchigli uħdeni.

Klawens (ahtri pašer šipiti un eeshmet no leelā trauka un fneedš Meerwaldai.)

Meerwalda: Ak, neweikli, tur mahlu fruhšite.

(Steidšās pate peħz uħdens, naht atpakač. nometās pee Henrika želos un dod uħdeni.)

Ku dšerat... Lai uħdens malka špirdšina!

Henriks: (Dšer.) Paldees, mahmin! (Atšriht atkal weeglač dušā)

Meerwalda: Paldees mahmin, winišch teiza;

Waj wina firdš gan nogift špehtu.

(Škatās laimigi uš winu.)

Klawenteħwš: (lehni peenahšdams, paklušu.)

Waj paleel šchirgtaks? Waj atmostās?

Meerwalda: Wehl weenmehr nešpehtš winu moza,

Kaut ari dšihwiba tam wairak ronās...

Tif klušu, klušu, naw tam trošinis labš.

Klawenteħwš: Zit eši ruhpiġa... Deesin, kas alga buħš...

Rekad šchee muħšu dišchee neatšihšt,

Ka ari šemneekš labu darit špeħj.

Meerwalda: No šini gan, kas wišš šchē noteekās,

Kas manā firdi dšili pašlehpts, rakš.

To išpaušt newaru, tif fruhšis juhtu:

Scheit mana laime duš! — Mana laime...

Klawenteħwš: No runā? Tu leelu algu zere dabuht.

Par agru eejnu draħšt naw labi,

Tad daščhahrt putnis ahtrač projām behg.

Tu zere mantot labumus un algu,
 Tu kahro wīnu augšās firdis guht!

Meerwalda: Ko kahroju, to zeru, saņneegšū;
 Naw leela šhi mana darba alga:
 Tik pahris mihtu wahrdinu, un tas ir wišs.

Klawentehws: Kas sin... tur laukā domā zitadi.
 Ak, Meerwaldas maht, kaut muhju firdis
 Tur wīnu augsto kruhtis puhtetu.

Meerwalda: Tās puht.

Klawens: Kur Kasa gan tik ilgi kawejas.
 Klawentehws: Lihds wehšās urgās strautam nogahja.

Meerwalda: Eļ dehtin paluhto, tik klujam eļ,
 Un šahi Kasai, lai ta djeefmas klušina.

Klawens: Es pateišū. (Mistēidjās mešā.)

Meerwalda: Tas zeešhi dušs.

Klawentehws: Mihtla mahm,
 Lai Deews tew manā weetā atmašā...
 Es nabags, wezs un wahrigs, nespehzigš.

Meerwalda: Klawentehw, eš gluhji bej ruhpeem,
 Pateesi, Deews man wīju atmašā.
 Wīnšh šaulei leef pār mani spihdet!

Klawentehws: Ta spihd pār labeem un pār launeem.

Meerwalda: Simu gan, ta wīšās malās spihd,
 Bet nei tik fildi, nei tik mihti,
 Kā šheit, šhai mašā mešā semitē.
 Man wīja gan... daudš nepraju preekšh jew'! —
 Kad man ir šaule, šaules šiltee stari,
 Tad manas dšihwes ruhpes rendetas.
 Tik firds man meera kruhtis nedod —
 To manu brahtu liktens ruhpet ruhpi.
 Ar ilgām gaidu, luhgšhūs luhdju
 Es, par mums jaunu gaismu ašpihdam.
 Man ira behrns, šhi mihtā meitina,
 Preekšh tās es štumjās, bailēs alajh šmoku.
 Un par ko nahwes šweedrus šwihdu,
 Tas wīnu deemu mani šatreeza.

Klawentehws: Kas drihšti šheit tewim launu darit,
 Kas tawu behrnu kaišlām ušluhtot!

Meerwalda: To windeen darija pats Dišhmans,
 Tas wehleja man Kasu muišhā west.
 Bet es to nedariju, neklausiju.
 Ku deena zeturiā, wehl šinas naw.
 Kas notišees, wehl wišs ir noslehpums!
 Es rotas pazetu pret debesim
 Lai bišmani un tumša projam šuhd...
 Tu manu behrnu man atkal dewiš,
 Ak šargā wīnu tad!

Klawentehws: Šhos wahrdus nešaprotu.
 Bet lai kā buhdams buhtu, mihtā maht,
 Tew iraid eekšhā augšs un warens špehts.
 Es nešchaubos, ta gaiditais reiš nahšs.

Meerwalda: Tas drihš ween nahšs! Es firdi juhtu...
 Mans gars tiks leels un spehzigš šcheet. —
 (Uš Henriku.) Ku duši šalbi, mana nahšotne...
 (Uš Klawentehwa.) Lihds laukam ja-aišet pehš ajaida.

Klawentehws: Es eekšū wihšēm luhšus šapleht. —

Meerwalds: Un šahi behrneem, lai tee šhurpu nahš
 Un rahtni šlimo ušluhto... Kas sin,
 Warbuht no gruhta meega mostees war,
 Warbuht tam firds pehš uhdens malka twihšt.
 (Miht ušluhto guletaja, tad špees roku uš firdi un lehnām aišet.)

Klawentehws (aišet uš zitu puš).
 (Seels šarpbrihdis. Tad šahšumā tahtu, un wehšak arween tuwaf
 dširdama Kasas dšeebāšhāna. Wina dšeed tahtu tautas dšeesmu.
 Pehdigi ta apklušt. Atkal šarpbrihdis. Dšilšh klušums. Lihds Kasa
 ušnahš. Wina pušhkojušes ar seedeem, mešā rošem un šlehpis pilns pušū.)

Kasa: Zit šawadi man top ap firdi,
 Kā raudas nahš, kā šmeetees gribetos,
 Šhai mihtā šehna šejā raugotees.
 Zit bahšs un šahpigs, druhms ir waigs...
 (Kaisa pār Henriku dašhūs seodus.)
 Tik duši — atdušees — tas tewi špehžinās.
 Ak, kahds preekšs un laime buhtu ta,
 Ja tewi šweiku, jauru, lihšhmu redjetu.
 Taws šeis tik mihtšh... tu neesi bahrgs,
 Tu mihtšh — mihtšh — man tit mihtšh.

Klawens: (tahtu mešā.) Kasin! Kasin!

Kasa: Wīnšh mani šauš, lai eemu rotatees!
 Man rotalās wairs negrib patittees.
 Tik šhai mihtā šehna šejā gribu štatitees —
 Kaut wina ažu wahši walā wehrtos —
 To šihu bešdibenos grendetos,
 Warbuht tur raštu laimi — manu laimi.
 (Nosēšās semē un šanem Henrika roku.)
 Es štušpstu tawu roku, zit daila ta...
 (Šehšh un rangās wina šejā, tad kā no šapna pamostās, grib
 šteigtees projant, bet paleek atkal šahwot.)
 Es newaru no wina šahfirtees;
 Širds, širds, nei reiši tā tu kruhtis puhtti,
 Nei reiši tawa bahšs man runā walodu
 Ko nešaprotu, kaut ar jauki eekšanās.
 (Šwaida atkal seodus.)
 Tik duši — atdušees, — tas tewi špehžinās!
 Tu mihtlais, labais, tu man jel nedušmo
 Kad atkal šawā troni šehdeši.
 Tu dišhais priunzis, nešajnešjamais,
 Es Belnrušhkite — jel nedušmo —
 Ja titai reiši tawas luhpas štušpstu!
 (Wina štušpsta Henriku kā no nesinama špehšā mudinata. Henriks
 kā atmošdamees pakustās. Kasa eebēhš ahtri buhdā. Pušes wīnai
 iškriht pee guletaja. Mašs šarpbrihdis.)

Henriks: (weens pats, no štušpsta atmošdamees.)
 Kas tas? Kas manas luhpas aiššahra?
 Kas šalbu štušpstu manim dewa?
 Kas bija ta? Kas manas luhpas šuhža
 Kā bite medu seedu dahbolam. —
 Zit nespehzigš un noguris es juhtos,
 Ar šlikteem šapneem nakti nomozits.
 Šeb ne... es šalā mešhā dušejis,
 Nau, koki, šalā šuhna, putu seedi;
 Ar atrodos? Pag, waj meegā šapnoju...
 Un štušpsts, šhis karštāis štušpsts uš manām luhpām
 Kas manu dušu pehšhēni trauzeja?
 E, ehe, e! Neweena radijuma nematu!
 (Mešhina pazeltees, kas wīnam ari išdodās, luhšojās apšahrt.)
 Waj ešmu apburts? Kas ihšti gadijees?
 Ai, tur mahjele, tur ragana gan miht!
 Pag es ešmu šinkahrigs to redjet.
 (Klawens pee buhdas durwim.)
 E, wezene, e, šhurp gaismā rahšees!
 Un štaidribu man dodi, kas ar mani?
 Ko kawejees? Ja labu darijuse,
 Ar jeltu tawas pušles aišwehšhū.

Kasa leht atwer durwis, wiršās gar seemu uš preekšhū, šauniga, ne-
 drošhā, pušlaimiga, pee šewis šmaididama.)

Henriks: (atšahpjās dašhūs šotus, štipri pahšteigš.)
 Waj eš zilweks šiltām ašinin,
 Šeb mešhā duhtna kas špokojees?

Kasa: Es mešhā duhtna, ne, ta ne-ēšmu.

Henriks: Waj nahži tu no Gaujas dšejtrās dšelmes
 Un uhdensmeitām peesšaitees... Teiz...

Kasa: Es uhdensmeitām — ne, jauneklī,
 Man newaid balto lūju seedu
 Kas pušhštos wīšas nahru dšihwolkos!

Ar dahrgās ūdrabsegās, šalās laiščas,
Luhf, manas meejas negresno.

Henriks: Kas tad? Waj ari daitas raganas?

Raja: Par raganu tu mani ņauz, ai jauneklī,
Kamdehl tīf launu mani tur!
Es tahda pate, kà zitas meitenēs,
Kas laukà dšihwo; es ņcheit meņchulī
Pee ņawas mahmas weenmehr uņturos.
Bet kà juhteēs tu, — waj labaks ņchkeeti?
Waj ņadragatee lozekli wairs neņahp?
Tu biji wahjich un neņpehzigis — ja gan — —

Henriks: Kas? Wahjich un neņpehzigis? Es neatzeros?

Raja: Tur meņchà, klišchū aishà tewi atradam
Bes ņamanas, kà lihki gulam —

Henriks: Arween wehl pee atminas es nenahku,
Es — —

Raja: Tīf wehrojāt.

Henriks: Lauj manim apņehsteēs.

Raja: Luhdju, tur trunejs zelms it mihsis.
Wehl ņahpes juhti?

Henriks: Zīf ruhpiġa tu eņi: Bet ņaki man,
Kur eņmu es, kas ņchis par tahdu zeemu?

Raja: ņchis zeemēs — ne... ņchis nei kahds zeemēs.
ņchi manas mahmas ņeme, walstiba,
Un mehs ņchē eġam brihwi laudis.
Pee mums rod wiņi miņlu patwerņmi
Kas diņchu kungu wajati.

Henriks: Dihwaini!

Kà ņauz ņcho walņi, tawas mahmas ņemi?

Raja: To teeņham ņazit tewim newaru —
Es domaju, par mahmas ņemi ņauz.

Henriks: Tu behrēs —

Raja: Ta eņmu ar.

Henriks: Man patihzi!

Raja: Tà nerunà, ja mana mahte dņirdetu
Tad rahjeenu tu tuhdaġ dabutu.
Ta nemihl ņchahdus laipnūs wahrdus,
Tee pilni grehku, launu kaiņlibu.

Henriks: Nahz tuwak... tuwak wehl pee manis...
Zīf daita eņi, klujà meņcha puke,
Ar joni tu laupi ņirdis — ņirdis —
Ne kaiņlibàm tu eņi radita,
Bet gan ar mihsleņtibu laimota.

Raja: Tu runat ņahz par mihsleņtibu,
Mi, ta man gluņchi ņweņcha leeta!
Pehz paņatàm tīf mihsleņtibu ņinu,
Kà tai ir ņabuht loti dahrgai leetai.

Henriks: Ne behrēs, ta naw nekahda leeta,
Ta ņalda juhņma ņirdi ņlehpā gul
Un gaida mirkli, no waņchàm wakà kluht.
Ta dahwana no deeweem ņuhtita
Un dšihwei wiġu dahrgakà...

Raja: (Walġi eesahf zitu rumu.)

Waj neņajuhti iņņaltumu?...

Henriks: Es ņewim wehl arweenu netizu,
Ka eņmu nomodà... Nahz tuwak, roku ņneeds!

Raja: Kam griġi manu roku ņawà turet?
Kam wehleeēs, kahro manu ņahtumu?,
Es eņmu meņcha behrēs, ar ņirdi tizigu.
Tu laukà dņimis greņnà, ņpoņchumà;
Kau, zīf koņchas tawas drahnas,
Zīf ņpoņchi mirds ņchee aġmeni.
Es eņmu kailàm kahjàm — lupatàs —

Henriks: Lauj man tawu roku ņuhpņtit,
Kà ņuhpņtiji tu manas luhpas.

Raja: Tu redņeji. (Niņņlahj ņeġu ar rokàm.)

Henriks: Es ņajutu, mans behrēs.

Raja: Waj ņlehpā juhņma tawà ņirdi modàs?

Henriks: To mihsas deewe aiņņakra,
Ar ņawu ņiņli waņchas puņchu zirta.

Ku juhņma ahra lidot ņahņa,
Un pirmà, kas to ņanemt nahza,
Ta biji tu, tu daitais meņcha ņeeds.

Raja: Ćġ, tajnibas truhtit taweem wahrdeem,
Es tewim netizu, es netizu...
Zuhs tīf ar ņaldeem wahrdeem wiņinat.

Un wehlah, kaunà, ņmecklā pametat.

Henriks: Teiz, waj es tīf launs un bahriġhs gan iņņatos!

Raja: Ak ne — ne — es pate neņinu — —
Tīf gulot mihsch un labs man rahdijeēs.

Henriks: Un tadehl ņuhpņtu manim dewi,
Waj griġi to lai dodu atpakal?

Raja: Es neņinu.

Henriks: (Welf wiġu pee ņewis, griġ ņuhpņtit, tad kà atņwabinaġamees
no ņliktam domàm.)

Ne, behrēs, ņcho ņuhpņtu

Ko man dewuņe, to muhscham glabaņchu,
To projàm wairs neweenam dahwaņchu...
Bet ņahņti man par ņewi ko?

Raja: Par mani?

Ko tew gan lai es ņahņtit ņinu...

Man dšihwe weenmuligi projàm rit,
Kà ņtrauts beġ kraġzes welàs,
Kur nerodàs nekahda pahrmaina. —
Kau, ņchee koki, ņchee ņakee, kuplee laņdi,
ņchee baltee eewu ņeedu zeri —
ņchis kupleēs egles, miņu oġoli,
Tee mani ņpehlu beedri weenigeē!

Kad truhtis ņirds ņahf liġhġmoteēs
Tad klajà, koku ehna, deġà greechhos, —
Un mehneņniġà ehna mana beedrene.

Par ņahwu naw man augņtais kalns
Par dņitu eeleġas ar neronu!

Kà wahwere pa ņareem lehņaju
Un dņeeġmàs laņņtigalai lihdņiga.

Nei ahreēs, laukà kahdreij ġahjuņe,
Bet meņchà katru aiġu paņiņņtu.

Kur labaks awots werd, ar' iņņinu,
Un ņahpes dņeņeġu tad tani.

Ar wilkeem, luhņcheem es pa draugam,
Un wilzeneem es laiku kaweġu

Kad mahte medibàs eet ņwengot.

Luhf, weenmehr mana dšihwe tahdi rit...

Es gaidu pahrmainas, tàs tomehr nerahdàs —
Es labpraht lauku redņet wehletos.

Ak, tu eņi lauku behrēs, ņel ņahņti ko —
Waj teeņham tīfai laumums matams tur
Un nei kas labs... Ak ņahņti, ņahņti!

Henriks: Daudņ ņahņtit, teikt es tewim waretu —
Bet lai paleef — es tewi apņkaufchu.
Kaut ari mana dšihwe tahdi ritetu!

Raja: Tu laimigis nejuhteēs? Kas wainas gan?

Henriks: Kà ņweņchneeks ņawàs mahjàs rodos,
Un brihwi ņahku ņcheit tīf elpot!
Man domas neņaeet ar teħwa domàm,
Es wiņur lihdņjuhtibu ņajuhtu.
Man ņchehlaēs, ņahpes, truhtis rada,
Kad redņu aġas pletnes, pahtagas;
Kad dņirdu ġaudot kluņchhos moztos,
Teem ņteigtees palihdņet es griġebu.

Raja: Kamdehl to nedari — tu kungs un — brihwoš...

Henriks: Es brihws, kas jata to, kas jata: brihws!

Ja, kaut brihws es buhtu, laimigs tad;
Tad wisu rastu, kas dšihwē preezina.
Ne tadehl jau es elpot drihftu
Ja dišchu kungu kahriā pazetos.
Pats labal zeeft es gribetu, ne ūtatit
Kā ziti zeešch.

Raša: Tu labais, mihlais...

Teeschi domaju, tu laimigs iposchumā.

Henriks: Ar ūewi nemeerā es ejmu —
Man drehbes gresnas, wahrds ir augsts,
U tomehr ūhkeet, ka ūawads man ir prahts.
Man labot wiju gribetos un palihdjet,
Kas grūhtos, ūuhros darbos, badā ūmok.
Man ūemee tā tā brahli, draugi rahdās,
Un manejee kā tahli ūwešchneeki.
Ar ilgām deenu gaidu, ilgot nebeidūu —
Tu raudi? Šchee wahrdi ūahpigi,
Tee tawu behrna ūirdi wainoja!
At peedod man... Tu nesini,
Zit laimigs azunirklis juhtos —
Kā putnišch iūbehdsis no ūprostā,
Tā tagad ūheit es lihgmot waretu!

Raša: Tad paleez ūhē pee mums, at paleez!
Mums wišs kas ir, kas dšihwei wajadsigs,
Mums naw neweena kunga, rahjeja!
Mehs ešam brihwi tā tā ehrglis gaisā!
At, ne-ēj projām, paleez jel pee mums,
Kā prinzi godu došin, zeeuūim.
Kur brihwiba, tur laime miht!

Henriks: Kur brihwiba, tur laime miht,
Kur wachas ūchwadi — tur tumūiba.
Un man ir ja-eet atkal tumūiba.
Bet nebihtos, drihū gaijma nahūs,
Un mihtas, baltas rofas ūargās
Mehs apūpeestos, mehš wajatos un ūemos!

Raša: Tu ūems?

Henriks: Es juhtos paūemots.

Tit ūhē es ešmu pilnigs zilweks!

Raša: Tu projām eūi, mani atūahūi,
Kur domaju, ka draugu raduūe,
Kas mani alaūch ūtumjās epreezēs...
Zo ari mahma gaida gaijmas deenu.
At ne-ēj prom, pee mums jel paleezi!

Henriks: Man ja-eet! Tee mani neatūahūu.

Un tehwa lahūti nedod ūwehtibu.

Raša: Un tad — uū wiju mehūchu — atkal ūhūirti —

Ko darit buhs, tu — —

Henriks: — tu mana draudūene!

Raša: Ja draugu wehlejees ūew eūi,
Tad nelauj ehrtūhkeem augt uū tafu...
Kas wed pee tawa, kas tew dahrgs,
Pateūi dahrgs ir iūhtais draugs.

Henriks: Ja, es nahūchu, es atkal nahūchu!

Un ehrtūhkeem nebuhs tafu klahū.

Klawens: (meūhā) Raša!

Raša: Tur Klawens nahū! U, u, u, Klawen!

Henriks: Kas tas par Klawenu?!

Raša: Nabadūiniūch,

Ar ūawu tehwu ūheit daūchās deenas dšihwo,
Lihds kungu duūmas rims, — tee wajatee!
Par aūu wahrdu wagaram, bahrgs ūods —
Simts ūteem ir noūpreests tiūis.

Henriks: Ah!

Raša: Kas ir?

Henriks: Man top tit ūliti ūahpigi;

Lauj manim ūahlē druūku aiduūet.

(Mogulūs kur gulejis zehleena ūahkumā.)

Klawens: (ar ogu turūu rokā.)

Luhū, ūheit daūchās ūemenites atradu!

Jel Raūin, ūlimajam tās padodi.

(Cerauga Henriku ūpirgtu.)

Ko redūu, wiūch ūpirgts un nomodā! —

Mehs wiū par tew' ruhpēs bijam.

(Grib Henrikam roku ūuhpūtit.)

Henriks: Kamdehl to?

Klawens: Tu eūi kungs.

Es nebihtos no tewis, zeenigs kungs,

Taws ūkats tit paūiūhtams, tit mihtli raugās,

Ne pantā redūama naw bahrdūiba.

Šche nem — ehū — ūpirdūinees, zeenigs kungs...

(Henriks nem turūu. Klawens uū Raūu.)

Zit wiūch ūkaiūs — — —

Raūin, par prinzi wimu godaūim.

Raša: Tas wiūch ar' ir...

Klawens: Kā tewi ūauz?

Henriks: Henriks ir mans wahrds.

Klawens: Tahds ūweūchads wahrds.

Raša: Es tahdu wahrdu pirmreiū dūirdu.

Henriks: Un tu, tu dailā meūhā nahrina,

Kā ūkan taws godats wahrds?

Raša: At prinzi —

Tas ūkan tit weentahūrūchi —

Klawens: (nerahūni.) Raša winai wahrds?

Henriks: Raša, tu debesū raūas pilite,

Tu eūi dimantpehrlei lihdsiga...

Raša! At, kā ūheit es brihwi elpoju

Kur daba iūhlā dabas noūrahjā,

Kur zilweki ir teeschi zilweki!

Meerwalda: (ar neūamo uū muguras, ūuru winai drihū atnem
Klawens un Raūa.)

Ko redūu, teeschi, mans ūelta jaunkundūiniūch

Ir nomodā no duūas, ūpirgts un weūels!

Kā klahjās tawai augūtibai?

Henriks: (Uūluho Meerwaldu, ūura nepaneūs tā ūkutu, nowehūrūchās
un ūlauka aūaras.)

Tu raudi?

Meerwalda: Ne, ne, tās iraid preeka aūaras,

Kā tewi redūu atkal modribā.

Henriks: Kā weza paūina tu man ūhkeetees...

Par ūchahdu mihtu weziti

Es behrna gados alaūch ūapnoju.

Meerwalda: Augūtiba, kur mani buhtu redūejis,

Kur buhtu gadijuūes ūastapa?!

Es ilgus gados meūhā dšihwoju

Un weenmehr weentule un atūahūta.

Un laukā mani titai retums redū —

Tur naw man kahdas wajadsibas,

Zo wini ūchurp pee manis meūhā nahū,

Kā ūuni manas pehdas ūa-ost mahū.

Henriks: Mei dšihwē — bet garā ešmu redūejis

Šchis firmās matu ūtihgas ūpihdot.

Šchis azis, ūcho ūtumju pilno ūeju,

Un ūmaidus wiūai grūhtos, ūahpigos.

Meerwalda: Kas ūapneem tiū, — tee titai blehnas ween!

Bet augūtiba —

Henriks: Kam mani godat gribi,

Kas tew ne wiūai lahgi padodās!

Par dehlu mani ūauz, par Henriku.

Meerwalda: (ūpehū wehl titko ūawaditees, nowehūrūchās.)

Par dehlu!

Henriks: Zif šawadi ap firdi!

Ka buhtu dahrgumu es šatizis. (Uzjelās.)

Kedi, mahmin, mihlā, mehš leeli draugi,

Ar tawu meitinu un Klawenu.

Meerwolda: Mi manu šelta mihto jaunfundsia,

Kā tas gan šaderās? Juhš draugi...

Šel raugotees: juhš dišchens, warens, leels,

Un tehrpees dahrgās drahnās, wišulos.

Kā tas šaderās? — Lupatas ar šihdu!

(Turpmāš beigas.)

Mescha mahte / no B. Laudona.

Dramatiska pasaka trijās gleznās.

(Beigas.)

Henriks: Ne ahrejs eespaidis muhšu firdis saista,
Muhš domu weenads gahjeens weenoja.
Scheit walda brihwiba — scheit jastana,
Un fruhstis weegli juhtu elpojām.
Pats neapšinos wairs — (peežekās).
Kā nahtās, ka juhs tik mihti man!
Kā mihta mahte tu man preekščā stahjees,
Kā mahja, beedre, draudjene, tu mašā —
Un jenkis schis, kā atminas man dotu,
Tā ihsti bija tewim dšihwe nolemta.
No šawejeem es projām wirjos,
Tee neschehligi, lihdsjeetibu nešajuhst...
Bet šafat juhs, — juhs mihtee — šwešjee —
Kas mihtat schat mašā mescha semite,
Kā radās jums šchi walts, šchi brihwiba!

Meerwalda: Ir garšch mans stahstis un weenukigs,
Lai paleef tas! — —
Kamehr šchē waldeneezēs lomu spēhlejū
Neweens bij drihstjejis man pahri darit,
Lihdsj winu deen', tad tewi atradam
No firga semē šweestu, nešamanā,
Schurp nahza wihrs, breejmigs plehšona,
Un manu laimi draudē drupās gahst.
Kas wis wehl nahts, kas buhs, kas notikšees —
Tas debejs sinā stahw. — —

Henriks: Tas bij mans tehws?!

Meerwalda: Wīnšch bija tas.

Henriks: Wīnšch brihwibu tew laupa?
(Tures škanas wehl tahtumā.)

Meerwalda: Waj dširdat škanas, breejmu wehsti!
At behrni, mani mihtee behrni!
Kaut ehrgtu mahte buhtu, gaisoš zeltos,
Un lihdsi nemtu juhs un šargatu
Un padebešchos paslehptu!

Henriks: Tās mana tehwa tures škanas!

Meerwalda: Tās ir... Wīnšch tuwojās, lai postitu...

Henriks: Wīnšch to nedaris! To apjolu...
Wīnšch taunu darit teem, kas labu dara,
Kas manu dšihwibu ir glahbuschi, —
Wīnšch to nedaris! Wīnšch to nedaris!

Meerwalda: Tam fruhstis atmens ir firds weetā litis;
Kas neatšihst, tik kaišlām padodās.
Bet behrni ejat, buhdā slehpjatees,
Wehl dašchus wahrdus gribu winam šagit.
(Tures atškan šahtat.)
Steidsjat! Manu mihto šelta dehlin,
Juhs nedrihsti tehwa nitnā ašs šchē rast —
Wīnšch nahf ar bahrdšibu! — Ejat buhdā! — —
Ne, behrni, ne! Tur atrast waretu...
Meitin, Rašin, lihdsj lašdu grawai ejat,
Tur drehgno klišchū aišās slehpjatees,
Lihdsj nahtschū es un teišchū: negaišs stahjees!
Zeb manas šapju gaudas ušklaujat.

Raja: Nahz, Henrif, nahz!

(Henriks, Klawens un Raja prom meščā.)

Meerwalda! Pret debešim es šawas rofas zeku
Schurp palihgu un šargu juhti —

Tu šposchā seemelblahšma pazelees!

Leez negantneekam kaunā křift... .

Ar ašu staru nahz, kauj tumšonus
Un šargā šehrdeenišchus neewatos!

Klawentehws (ar labtu bunti rokā.)
Meerwaldas maht, waj preeku šini jan:
Ka šelta jaunkundšinsch ir nomodā?

Meerwalda: Šcho preekā wehsti šinu... Waj dširdeji,
Kā tures škanaja un breejmas nahf
Ar katru šoli, azumirkli křaht.
(Tures škanas gluschi tuwu. Meerwaldi iššamijuse, rofas
išhnaudšidama.)
Mans behrns! Mans behrns! — Nu wijs pagalam!
Projām! Projām! Man jaglahbj ir mans behrns!
Zif šchajmigas šchis škanas! Projām! Projām!
Man reebjās kas šchē aptahrt lošchajot!
Wehl reij es šaku: projām! Man jastrahdā!
Zj šaules leejmām jawij pahtaga,
Ko wišus warmahstus lai pehrtu!
(Tures gluschi tuwu.)

Klawentehws: Kas notikšees! Waj prahtu šaudejuse!
At, Meerwaldas maht, tik ar labu fawo,
Tik ar labu, jo wini spēhzigu.

Meerwalda: Ar firdsščihstibu un pateesibu farot gribu,
Šchee diwi lai mans wairogs ir.
Ej buhdā tehw! Es weena winus šweišchū!

Klawens: Kā wijs gan beigšees, šahdu galu nems.
(Prom buhdā.)

Dijchmans: (wehl meščā.) Paleekat!
Kad šautschū, šihni doščū, tad nahfat!

Meerwalda: Kas išdala pawehles manā semē?

Dijchmans: Nu wežā ragana — bailēs nepihstī?

Meerwalda: Kam bailēs lai es pihtu, ko šeeģušēs?
Lai bihtās, kas šewi šindš grehkojis...

Dijchmans: No kura laika gan tew tahda wara,
Ka manas pawehles wairs nekřausti.

Meerwalda: No laika ta, juhju zeeniba,
Kad juhju behrna ašins išlehu.

Dijchmans: Beids, es nerunaju no pagatnes.
Man dariščanas tik ar tagadni.

Meerwalda: Kā pehrtona negaišs beš leetus,
Tā šauna firds apšina katram!
Tā graušch, křemt un išbailēs šmof
Un putmus dšird dšeedam: šodiba buhs!

Dijchmans: Ne tawi štati, wahrdi šatreez man',
Ne bihtos tawu draudu balši:
Ragana, šchurp prašito man dobi!

Meerwalda: Tu manu meitu gribi, kā patihštās.
Waj nahzi prezibās preekšč jawā dehla?

Dijchmans: Ko muldi gan! Křausti, ko pawehlu.

Meerwalda: Kam meitai tihtās peegławstees,
Pirms mahtei jaglaimo!

Dijchmans: Zeet křušu!

Meerwalda: Deejgan, man peeteek tawas rupjibas!
Tu manu meitu wehšees eemantot —
Es tewim doščū winu, zel špišmani! —
Ne aštraki ta weenu šoli špers
Pirms manim wanu dehlu atdoši.

Dijchmans: Ne šahdu reij es tawu dehlu pašinis.
Ja gribi naudū, wari dabuht!

Meerwalda: Es negribu nekahdas grehtu naudas,
Es asinis un meesu nepahrdodu...
Bet dsirdi: Ar jeltu apbeht mani wari,
Tad tomehr manu meitu neguhfi!
Par walti tawas puhles, pawehles,
Par walti rangas tawi faislee stati.

Dijchmans: Ra ne ar labu gribi winu dot,
Tad waru islectofchu... to eewehro!
Gan tawa buhdâ wina paslehta.
(Eet pee buhdas. Meerwalda stahjâs zekâ.)

Meerwalda: Kost! Kost!

Dijchmans (Agrubich winu no buhdas durwin.)

Meerwalda: Par walti winu mellefi.

Dijchmans (statas buhdâ.)
He, wezais! Tâ tu deenas sagli
Pee ugunstura flamstees slinkodams.
Ahrâ nahz!

Meerwalda: Lauj winam buhdâ palikt!
Winsch newesels — es winu apkopu...

Dijchmans: Saki — neleedsees — schein asas pahtagas...
Tâs tewim tawu waronibu gahsis.

Meerwalda: Rezilweks, waj tew wehl teescham nepeeteef,
Ra manu muhschu esi irdijis.
Wehl manu behrnu laupit gribi!
Zel apdomâ, es weza, firma, nespehta,
Un gribi manim atnemt gahdneeku!
No lai es tumjchâ meschâ weena daru? —
Waj skaislule ir mana meita, af ne...

Dijchmans: Ir skaisla tawa meita, patihf man!

Meerwalda: Zel domâ ar pee muhsju jaunibas!
Es upurejuse tew wiju dahrgako,
No zilweks eespehj otram dot —
Tew esmu sawu dehlu atdewuse...

Dijchmans: Par to tu manam asins islehji.

Meerwalda: Ta bija tawa siingrâ griba.
Es toreij biju titai tawa wehrdjene.

Dijchmans: Peeteef! Tu domâ mani mihsstinât...
Par walti, manu zahlit! Par walti!
Es tawu tichuhstas dabu pasihstu.
He, puischi, schurp! Schigli! Schigli!

Meerwalda: Warmahfa!

Dijchmans: Schurpu nahfat!

Meerwalda: Ar waru gribi winu projam raut,
Lai tad, lihdsj pehdigo asins piliti
Es gribu zihnitees pret tewi schausmona!
He, Rafin, meitin, uhu!...

Rafa: (meschâ.) Uhu!
(Daschi semneeki usnahf.)

Dijchmans: Tur meschâ steidsjat!
Un fatru seeweeti, fo jateekât,
Schurp pee manis wedat! Waj saprotat?
(Semneeki grib eet, Meerwalda stahjâs zekâ.)

Meerwalda: Paleekat! Paleekat!
Ta pate schurpu nahfs! Rafin, u!...

Rafa: (usnahf.) Es nahftu maht! Es nahftu jau!

Meerwalda: (Nem Rafu pee rofas un aistahjâs tal preekschâ.)
Schê ir mans behrns! Schê wina mahte!
Ja esi zilweks kam naw juhtu sirdi,
Kas mahtes mihslestibu nepasihsti — —
Tif miruschu tu winu dabusi!
Es gribu tikunam dot uswaru!

Dijchmans: Klusu! — To zeeschi grabbjat, seenat!
(Semneeki gatawi wirsâ brakt Meerwaldai, kura no ajotes israuj
dunzi un grib kahdu no usbruzejeem nonahwet, kad muishneeks ar sawu
pahtagu sit winai pa roku. Meerwalda fatumst sahpes eekleegdamâs us
zejeem un dunzis nokriht semê. Semneeki sanemi Rafu un welf prom.)

Meerwalda: Es esmu saudejuse! Wijs pagalam!

Rafa: Palihgâ! Wala laischat neleeschi!
Palihgâ! Zums lihdsj es ne-eeschu!
Ai, esat schehligi par manu mahti...

Meerwalda: Wijs pagalam! Wijs pagalam!

Dijchmans: (Uf semneekem.) To wedat prom! Nu kauz
weza ragana...

No gribeji, to ari dabuji!

(Semneeki nodarbojâs gar Rafu. Klawentehws parahdâs nama
durwis. Klawens jau agrak isfrehjis no meschâ, reds, saprot kas
noteekâs, aisteedâs pehj henrika.)

Meerwalda: (Sitadi, apdomâ.)

Par agru jahz tu gawilei!

Kad naw wairs glahbjams, weena palisichu;
Taf winas tikumu es gribu fargât.

Zel azis atweri un raugi —

Kas tawâ preekschâ stahw... Tu jauzees tehws?!

Un domas tomehr grehtu wilnos trako...

Zel stati, drebi, zelos krihti debejs preekschâ,
Lai neschlihtiba tewi atpesti!

Lai tawas azis gaischas top — jel stati —
Tu jawu behrnu faislam usluhko...

Dijchmans: (istrubzees.) No saki? Numâ skaidraki — es ne-
tiju —

Tu melo, melo! Tas nawa teeja, naw! —

Meerwalda: Jaw aijmirsis tu sawas fundses azis —
Ra behrnâ neredsi tâs atspihdot
Ja, tif leela tawa mihslestiba — — —

Dijchmans: Waj teeja? (Uf Rafu.)

Ja, tâ scheet, tif tagad statu —
Tu manas dahrgâs Lenas meitina!
(Bahgi uf semneekem.)

To wala laischat! Un esat prom!

(Semneeki prom. Rafa steidsâs pee mahtes.)

Rafa: (nokriht pee Meerwaldas zelos.) Mahm!

Henriks (parahdâs pakalnâ un paleef wehl nepamanits. Klawens
ais wina redsams.)

Dijchmans: Tif weenu wahrdu wehl man saki,
Waj pateestibu runâ... Abildi!

Meerwalda: Schi mana meita, tas ir teeja,
Ir titai mana audjektne!

Dijchmans: Af Deews!

Meerwalda: Es tawu behrnu nenokawu,
Bet klusibâ to fargaju...

Par preeku wezundeenâs audsinaju!

Tu manu dehlu atnehmi — un schi —

Ta klawa wina weetneeze.

Dijchmans: Mans behrns!

Meerwalda: Mums mihtâ meitin tagad zeli schkirâs.

Rafa: Ne mahm, es tewi muhscham neatstahschu.

Meerwalda: Sawu tehwn apshweizi!

Dijchmans: Nahz, mans behrns!
Lauj tehwan, kas bij faislâ apstulbots,
Pee kruhim tewi preekâ speeft...

Rafa: (peesesâs.) Tu mans tehws — kaut ari buhtu tahds —
Es tewim setot muhscham newaru...

Schê mana behrna mihslestiba peeder,

Winai ustizos, lihdsj ween dsihwojchu.

Ja tehws tu buhtu — un zilweks ari,

Kam smehji manas mahtes luhgichanas.

Dijchmans: Peedod, mans behrns, af peedod man!

Rafa: Ne man tew fo peedot — tif sazit waru...

Ja esmu tawa meita — tad paslaufi

Tu winas pimmo behrna luhgichanu:

No schejeenes ej prom, nekad wairs nahz.

Meerwalda: Schai luhgichanai ar mana peesleenas...

Dischmans: Ak behrnis!

(Ne wahrda wairaf uerunadams, kad eerauga Henrika, winsch grif tam klast freigtoes, bet Henriks mahj ar roku lai winsch eet projam Dischmans saprot ka wijs wina noslehpums gaisma nahjis, lehnam melkas prom. Henriks freidjas pee Meerwaldas.)

Trescha glejna.

(Noteef turpat. Daschas deenas wehlat. Jhu preefch faules lehtas eesahkas un beidsas saulei atspihdot.)

Meerwalda: (gut peefalnina un sipri wahja.)

Ta beidsas manas dshiwes stahstis un sapnis.

Tas bija ruhstis ar saldeem pileeneem.

(Ka pehz garas runas noguruse atlaischas us femes.)

Henriks: (winu glaudidams.) Mana mihta, dahrga mahmulina!

Raja: Tu esi noguruse — atpuhstees —

Zit smagi tawas kruhtis elsa...

Meerwalda: Ne noguruse, behrni... tit stunda nahk,

Kur jafaka ir dshiwel ardeewas.

Raja: Ta mahmin, neruna, tas gaujchi sahj —

Man tublin azis sogas ajaras.

Henriks: Wehl ilgi dshiwot un preezajees

Par teem, kas tewi mihtos weenunehr.

Wehl aujuse naw gajma semekos,

Tit magit stari atspihd apwahrsjni...

Meerwalda: Ja, pirmz nomirt, behrni newehlos,

Lihdsj sposcha gajma satreez bismanus!

Henriks: Waj nahwe buhs dusa

Waj murgeem un japneem?

Meerwalda: Ne. Ta atmoda klusa

Uj muhschigeem preefeem.

Raja: Waj, mahmin, firds pehz ka tew newehlas?

Waj slahpes naw?

Meerwalda: Es ejnu meera...

Rei ko wairs wehlos... firds lihgmojas.

Zuhs mani mihtee, dahrgee, weenigee,

Es nesinu, ka Deewam pateiftees

Par laimi leelo, ko man lehnis winsch.

Tu mana mihta meita — wedekla —

Ta gan... Tu manu dahrgo jelta dehlin!

Nekad wairs zereju es tewi redjet,

So domaju, tu winu afins sishdis...

Bet tagad nu, kas isteikt mahtes preeku war!?

Kaut ari ilgi projam biji gresniba,

Arween wehl muhsu bahlinisch palizees.

Tee nespehja tew labo firdi laupit,

Par neschehli un jogi jildinat!

Mans dehls arween tu esi palizees.

Henriks: Ka zitadaks lai buhri, laumu nezeejchu,

Un wijam, kas bij ihgnis, reebigs,

Tam zeku pagreesu — —

Meerwalda: Tu labais dehls...

Bet lauhat manim baudit atduju,

Es juhtos nespehka un wahja,

So winas deenas leelais ustraukums

Ir mani gluschki postla dragajis.

Raja: Zel nepeemini scho schausmu deenu...

Meerwalda: Un winsch — man paleef wina schehl...

Henriks: Kas wainigs...

Winsch zitadu naw dshiwu gribejis.

Raja: Par naudu, mantu, winsch ir wisu atdewis.

Pat sawu behrnu nehmis, pahrdewis!

Henriks: Ak maht, zit leela buhs gan tawa alga

Scho atstumto no tehwa audsinat

Un fargajot un glabajot ka sawu.

(Meerwalda lehni atlaischas ka atdusa.)

Raja: Klusu, ta dujs... lai wina atpuhshas.

Ko jarunas ta gurda palika.

Nahz!

(Ubi eet us skatumes otru pus; Raja driht apsehshas us jelma.)

Meerwalda: (ka sapni.) Ak, mana meeja ir par wahju

Ar gara spahrneem lihdsi gajai skreet.

Bet ilgas... dwehjeles karstias kwehlas,

Tas augjchup dotees zila manu firdi...

Henriks: (pehz isha starpbrihscha us Raku.)

Zel esi lihgjma, kam sehram nododees,

Dien skumjas prom, jel esi preeziga!

Zel jati, ka esi laimiga!

Un aismirsti ko esi zeetuse,

Un wijas rajees projam meli...

Un lau man tewim tschustier:

Tewu mihtee! Tewu dahrga mihtee!

Pee kruhtis man nahz! Pee kruhtis man nahz!

Lai karsti tewi dahrga nostuhpstu...

Zel esi lihgjma, jantri imaidi,

Lai guhstam mihtestibas laimi!

Lai nojuh pagahjibas sapni, ainas...

Raja: Ja, mans dahrgais Henrik, aismirstis wijis.

Mehs kopu palikim, pee mihtas mahtes kruhtis,

Kas mani aukleuse, mihteeuse...

Henriks: Par mahti rumu tit dahrgata —

Waj wahrdu kruhtit preefch manis tew.

Raja: Ko tew lai jatu; Tu wiju sini...

Un mani wahrdi, mana waloda,

Ir muhschigi un paliks muhschigi

Tee pajchi ween: Tew' mihtee!

Tew saldais mihtee! —

Waj tagad esi meerinats no zajita?

Henriks: Tu manas debejs swaigne sposchata,

Ikkatris wahrds stan lihdsigs bajunei...

Ka saldas toktu stanas spehletas

Tas aijskar manus dweh'les dshikumis!

Un wisur dshirdu sawu laimi tschustot...

Raja: Zit jauti mihtestibas laimi baudit —

Tu juhtees teeschi spehzigs dshiwot!

Un baschas, skumjas, behdas projam klijit.

Par nahkomi tit schaubas juhtu,

Waj mahtes japnis kahdreis isdojees;

Waj teescham brihwa muhsu tauta klus.

Henriks: Tas isdojees... tas ir jau isdewees...

Sau jahrtu seemelis... Troni pazelts waldneeks

Ar brihwestibas laimes dahrgo sishni.

Tit palaujees... tit drojchi ustizees.

Raja: Es tomehr bihtos wehl no tehwa,

Waj winsch gan meera stahjis...

Henriks: Winsch aijgahja un nekad nenahts wairs.

Winsch pats ta gribejis ir sawu dshiwu,

Winsch pats par to lai sawu sodu zeesch.

Klawens: (leela preeka, skreen pa lauka taku.) Urà! Urà! Urà!

Henriks: Zel klusu jehn!

Meerwalda: (ka pusmodra.) Waj saules stari sposchat spihdet sahj?

Es japnoju — man schkita, leela laime

Muhs wijus nahza apshweikt, aplaimot —

Klawens: Urà! Gan kahdu preeku tehre nes,

To eedomatees nespehjat... Ak, maht!

Taws japnis, ko winu deen' stahstiji

Nu peepildijees... Mehse esam brihwi laudis!

Wiji: (pahrejee.) Ko jati gan?!

Klawens: Tas teeja... tur tehre nahk!

Klawentehws (neissakama laime, usnahjis, ahtri freidjas pee Meerwaldas, fluhpsta tas roku; ta pahrtauktis, ka tiko spehje parunat.)

Meerwalda: Klawentehw, waj tas teeja, fo es dsirdeju?

Klawentehws: Tas teeja... No gaidijam, tas notizis.

Tu dahrgà seewa, mahjchu mahte,

Es weenmehr tewi augstu godaju.

Gan daschreij schaubas manim uimahzàs,

Uf taweem wahrbeem tomehr palahwos.

Tu leelakà par wijeeem tautà esi...

Kà nahkotue tu muhsju preefichà stahjees —

Tu nebijeos no winu draudu breejmàm

Kad bismani tew' wijur pihneja.

Par gaismu, fauli, seemelblahjuu,

Par dimant-spojscheem swaigichjuu stareeu

Tu jahpès pastahwigi sapnoji!

Ja tawi wahrdi nedotu mums drojschu,

Sen nihkuli meh's ijnihtufjchi buhtu.

Tu esi wijas tautas glahbeja.

Meerwalda: Kas laimigats par mani pajautlé!

Klawentehws: Un gawiles kas tagad laukà atftan

Kas wiju jemi pilda lihgmibàm,

Un preefi, urà, ftan malu malàs...

Un pateizibas, luhgichanas,

No lauschu firdim ahra lauschàs...

Un slawa ftan, un atfal gawiles.

Meerwalda: Sirbs — jel gawilé — gawilé — gawilé —

Ru beidjàs wijas jahpes, zeeichanas,

Ru wajchas luhst un diichmaniba triht.

Ru tautà wehrdšiba kà duhmi gaisf

Un projàm lido tumšchee padebefchi!

Mans japnis tagad peepildàs.

Behrni — behrni, juhs esat glahbti!

Ru netikums, tas aijset apfainofs.

Ru fahwu stars no seemeleem treez tunjonus,

Un gaisma, gaisma, wijur titai gaisma!

Tu manu dehtin, met diichmanibij nost,

Un paleez tur, tur tawa firds tew jata,

Pee jaweem brahsteem, tautas bahlineem;

Tu sinaschanà par teem pahrafs esi

Un apstaidrots taws gars un prahts!

Kà praweets ej no zeeema zeeemà

Un wijur pasludini swebto brihwibu. —

Ar mihlibu tu rahdi taijno zeku,

Lai neweens maldàs taunu teku...

Un jauniba pehz jaunibas lai seto

Uf preefichu drojschi tawàs mahzibàs...

Lai gaisma top! —

Mirt tehwijas labà

Naw nahwe breejmiga;

Tà listš jau muhsju dabà,

Mirt nahwè diichena.

Henriks: Mahmin, es tewim paklaufibu jolu —

Behz jaweem spehsteem strahdaschu.

Ne muhscham aijmiršt warejchu,

Kas ir schis azumirkliš maneem brahsteem!

Meerwalda: Luht, mana dšihwes swaigine reetet steidj...

Es mirstu preeziga un lihgmà garà,

So sinu, mana semite ir glahbta.

Kur ehrtšchki, dadšchi auga, satoja,

Tur tagad rojes ne kad seedet beigs.

Rafa: Mè mahmin, tu wehl nemirji,

Tu dšihwofš par preeku wijeeem mums.

Henriks: Jel spirgta juhteos, wehl dšihwot tew gan —

Wehl baidit buhs tew brihwibas laimi!

Meerwalda: No augšcheenes, juhs mani dahrgee,

Uf jums es preekà, lihgmà raudšichos...

Klawens: (Kas jau agrak luhfojees mefchà.)

Es redju, bahrgais leelstungs nahf!...

Meerwalda: Lai nahf!

Rafa: Es ne-eejchu! Tam nejekojchu!

Meerwalda: Wijnch ihstà brihdi nahf!

Rafa: Mihlà mahf!

Meerwalda: Es winu nejobijchu, mani behrni,

Lai tauta ta darbus joda kaušà iwer.

Diichmans: (fatreefts, sipri eekschigi pahwehrtees, wina wareniba ir fatreefta.)

Schis preeka pilnàs sejas rahda,

Ka sinams jaw, kas wijs ir notizis!

Ka mana wara bojà gahjuje —

Un zita nahjuje kà mihliba

Par teem, par fureem esam nirgujchi.

Tew mihlà Meerwalda bij taijniba:

Ru pirmee juhs, meh's pehdejee...

Bet neba tadeht esmu schurpu nahzis.

Meerwalda: Kas tewi gau pee mums tad wedis?

Waj abi schee? — Ja, wini laukà eejš...

Bet waj pee ta, kas wineem bruhzes sita?

Lai pajchi iswehlàs.

Diichmans: Ifkats launums teef wirsjemes jodis —

Un winà jaulé jods wehl leelats kluch...

Lai glahbtu kas wehl glahbjams schheet —

Lai meesa juhdi — lai jatruhd kapenès...

Lai ošch un ošch, lihdi wijeeem reehjums.

Wehl glahbt tit gribu jawu dwehjeli.

Meerwalda: Kà domà eejpeht schahdu leelu darbu?

Waj palihgu pee mums tu domà raft...

Sche mana rofa — tew wiju peedodu!

Diichmans: (notriht pee winas zelos, fatwer winas rofa un schupsta.)

Tu peedod man, par jahpèm daritàm!

Tif tagad azis manim walà weriàs,

Zif taijna juhju klusà firds. — —

Es gribu atstahf juhju tehju jemi,

Kur tagad mana wara beigufes.

Meerwalda: Schis jolis prahtigs, kas no tewis nahf.

Diichmans: Es sinu — mani behrni nemihl manis

Un tas jau noteekàs tif pareifi —

Refreetnis un launs teem esu bijis.

Meerwalda: Ifkatram atgreesigam peedojschana dota —

Ar tawi — mani behrni to tew neleegs.

Diichmans: Juhs mani behrni, peedot spehjat!

Rafa: Es peedodu... kaut tewim nejekoju.

Es meerà ar to esmu, fo zaur tewi

Mans listens lehnis manà dšihwes gaità.

Henriks: No mahtes fruhts tu mani schtichri,

Es laimigs scheit to atfal atradu...

Un laime aijmiršt wijas jahpes!

Diichmans: Ak behrni, mani mihlee behrni!

Tif reifi weenu weenigo man laujat

Pee fruhtim speest un schupstij juhs.

(Schupsta behrenus.)

Meerwalda: Launums juhdi!

Diichmans: Kas laimi leelaku par mani juht —

Kad mihlestibu eeguht spehju!

Meerwalda: Gaisma laistochà,

Behrles wijochàs,

Titai ruhja, atmata;

Wijàs judochas

Ir bes spihdojchà

Mihlestibas pamata.

Diichmans: Ru meerigs esmu tif par leeku,

Ru waru projam dotees tahtumà...

Es dotu tehwa swebhibu jums behrni

Scho jawo dšihwes gaitu usjahot.

Bet atšihstos . . . es švehtit nezeenigs . . .
Ko darit waru, to darišču kà žilvēts —
Zums šavu bagatibu atvēhlu.
Par šavām muišcham waldeneefu zeku
Es šavu meitas wihru Henriku.
Tu labaks buhši maneem laudim —
Un mahte wineem mana meita buhs!
(Ubi behrni grib pateiktees; atraidoschi:)
Nekahdas pateizibas . . . Esat šweiki!
Dšihwojat wejeli! Wehl reiš šweiki!
(Aštri aiseet)

Henriks: (pehš šarpbrihšča, leelā laimē un šajušmā!)

Mahm! Mahm! — Miškā šelta Rašin!
Zit nešteizami es laimigs nu . . .
Sirds gawilē un preekos šmej!
Es šweizinu tewi, tu šahrtā gaišma,
Tu dšidrais šposchums, šaule, šaule!!
Es šweizinu tewi! — Nu dšihwoju atkal! —

Meerwolda: (kura pa ščo laiku it kà no kahdas augstakas waras
waldšnata, šaldi šapnojot grib eegult.)

Mirt dšintenes labā
Naw nahwe breejmiga,
Tas lišts jau mums ir dabā . . .

Klawentehws: (atšahrto klušu.) Tas lišts jau mums ir
dabā . . .

Meerwolda: (ar weenu wahjaka paleel, ihši preekšch miršchanas)

Juhs mani dahrgafee, ko tagad atšahju —
Wehl pehdejo reiš juhs šwehtiju . . .
Wišs peepildijees ir, ko zereju,
Wišs isdewees, ko širdi kahroju.
Nu dšehstas šlahpes — špirgts awots werd —
Nu šwehtlaimiba wiršjemes pluhšt.
Kaug, šihgās gaišmas štari wijās,
Un šwaigšchau bari preeka dešā šmaida.
Tur atškan škanas, šwehtas, bajunnigas,
Tur šaule šaulu šaulēs wišet wiš . . .
Kā kristals, šelta šeedeem kaišits zeliš —
Man preekšchā werās — augšchup mahjās wed —
Kahds šwinigums, kahds daihums lihgo — — —
Waj nahwe ta — — kas mani — — miški — škuhpsta? —
— Zit šalda — tawa — luhpu — dšejma — — —
Aug jaunī — šee—di — šarkani — šarkani — —
(Wina miršt.)

Henriks: Wina miršt! Mana dahrgā mahmulina!

Raša: Zif leelo laimi dširdejuše, šchlihrās —
Rei kà to buhtu bandijuse . . .

Klawens: Zif laba ta pret mani bija,
Kā otrā mahte — to šazit waru.

Klawentehws: Šel neraudeet — naw nahwe breejmiga;
Šr jaunā deena nahkuše —
Un jaunī šeedi — šarkani — šarkani . . .

Henriks: Mehš esam brihwī, brihwī taudis!
(Čahlmā atškan tautas gawiles un dšeesmas)

Klau, kà gawiles škan malu malās
Mums jaunū deenu apšweizot!
Kas wezs un noguris ir zihnotees —
Tas dodās atdušet . . . Mehš jaunība,
Lai špehtus šmelam, štrahdāt šahkam — — —
Lai šel un šeed iš šakritušchām drupām,
Šauns laiknētš, muhšu brihwiba! —